Protokół Komisji

Rady Powiatu Wągrowieckiego

z dokonanej kontroli

w Zespole Opieki Zdrowotnej

w Wągrowcu za 2009 rok

Wągrowiec – 27 kwietnia 2010 roku

Kontrola została przeprowadzona z upoważnienia Rady Powiatu Wągrowieckiego, tj. podmiotu który utworzył kontrolowaną jednostkę organizacyjną: Zespół Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu.

Komisja w sprawie upoważnienia do dokonania kontroli w Zespole Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu za 2009 r. została powołana **Uchwałą Nr XXXVI/233/2009 Rady Powiatu Wągrowieckiego z dnia 30 listopada 2009 roku** na podstawie art. 67 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r., Nr 14, poz. 89 z późn. zm.), § 8 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 listopada 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru nad samodzielnymi publicznymi zakładami opieki zdrowotnej i nad jednostkami transportu sanitarnego (Dz. U. Nr 94, poz. 1097) oraz art.12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.).

Zgodnie z § 1. ust. 1 w/w Uchwały Komisja obradowała w składzie :
1. Tomasz Kranc - Przewodniczący Komisji
2. Wiesław Ewertowski - Członek Komisji
3. Wojciech Kotarba - Członek Komisji
4. Barbara Linetty - Członek Komisji
5. Sławomir Maciaszek - Członek Komisji
6. Zbigniew Grabowski - Członek Komisji
7. Grzegorz Owczarzak - Członek Komisji

Komisja zgodnie z § 2, ust. 1 w/w Uchwały Rady Powiatu Wągrowieckiego analizowała działania **podjęte przez ZOZ w Wągrowcu od 01.01.2009 r. do 31.12.2009 r.** w zakresie prawidłowości gospodarowania mieniem i gospodarki finansowej poprzez badanie legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

Zgodnie z § 3 uchwały kontrolę należało przeprowadzić **w okresie od 15 stycznia 2009 r. do 30 kwietnia 2009 r.**

Kontrolą objęto **Zespół Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu mający swoją siedzibę w Wągrowcu przy ul. Kościuszki 74.**

Dyrektorem kontrolowanej jednostki jest Pan **Grzegorz Hoffmann,** a Głównym Księgowym Pan **Stanisław Przybylski.**

Komisja na pierwszym posiedzeniu w dniu 19 stycznia 2010 r. przyjęła następujący harmonogram pracy oraz przedmiot i zakres kontrolowanych spraw:

Harmonogram pracy Komisji :

Lp.	Zakres czynności	Termin ostateczny	Planowany termin posiedzenia komisji
1.	Ustalenie harmonogramu pracy komisji, Przedmiotu i zakresu kontrolowanych spraw. Organizacja pracy i podział zadań.	19.01.2010 r.	----------
2.	Przekazanie dyrektorowi ZOZ w Wągrowcu pisma z ustalonym przez komisję przedmiotem i zakresem kontroli wraz z ustaleniem materiałów , które należy przygotować dla komisji.	31.01.2010 r.	----------

3.	Analiza dostarczonych materiałów wraz z wyjaśnieniami dyrektora i pracowników Zakładu Opieki Zdrowotnej. Kontrole i oględziny w zakładzie.	15.04.2010 r.	----------
4.	Przedstawienie wstępnych wyników kontroli. Ocena i przedstawienie wniosków z przeprowadzonych czynności kontrolnych. Przyjęcie protokołu i zaleceń pokontrolnych.	27.04.2010 r.	----------

Zakres kontrolowanych spraw przez Komisję ustalono na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 listopada 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru nad samodzielnymi zakładami opieki zdrowotnej i nad jednostkami transportu sanitarnego (Dz. U. Nr 94, poz. 1097 z 1999 r.).

W celu usprawnienia pracy Komisji i przebiegu kontroli wydzielono 3 zespoły według przedmiotu i zakresu kontrolowanych spraw.

Zespół I (Tomasz Kranc, Barbara Linetty)

Kontrola realizacji zadań statutowych, dostępności i poziomu udzielonych świadczeń.

1. Zgodność zakresu i rodzaju udzielanych świadczeń zdrowotnych z zakresem i rodzajem świadczeń przewidzianych w statucie, z uwzględnieniem:
   a. liczby udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz okresu oczekiwania na te świadczenia,
   b. liczby pracowników udzielających poszczególnych świadczeń zdrowotnych oraz ich kwalifikacji.
2. Wyposażenie w aparaturę i sprzęt medyczny oraz techniczny, a także w specjalistyczne środki transportu sanitarnego wykorzystywane do udzielania świadczeń zdrowotnych, odpowiednio do zakresu i rodzaju świadczeń przewidzianych w statucie, oraz spełnienia przez nie wymagań określonych odrębnymi przepisami.

Zespół II (Wiesław Ewertowski, Sławomir Maciaszek)

Kontrola i ocena prawidłowości gospodarowania mieniem.

1. Wykorzystanie aparatury i sprzętu medycznego.
2. Celowość zakupu lub przyjęcie darowizny aparatury i sprzętu medycznego.
3. Celowość zbycia, wydzierżawienia lub wynajęcia majątku trwałego albo wniesienie tego majątku do spółek lub fundacji.

Zespół III (Tomasz Kranc, Wojciech Kotarba, Grzegorz Owczarzak, Zbigniew Grabowski)

Kontrola i ocena gospodarki finansowej
(legalność, gospodarność, celowość, rzetelność).

1. Analiza kwartalnych sprawozdań o przychodach, kosztach i wyniku finansowym.
2. Analiza rocznego planu rzeczowo – finansowego.
3. Analiza rocznego sprawozdania rzeczowo – finansowego.
4. Analiza rocznego sprawozdania z działalności.

Dyrektor ZOZ w Wągrowcu, jak i Główny Księgowy przekazywali w uzgodnionych terminach wymagane dokumenty oraz na bieżąco udzielali informacji odnośnie kontrolowanych kwestii.
Komisja odbyła razem 4 posiedzenia:

- Nr 1 w dniu 19 stycznia 2010 r.
- Nr 2 w dniu 13 kwietnia 2010 r.
- Nr 3 w dniu 20 kwietnia 2010 r.
- Nr 4 w dniu 26 kwietnia 2010 r.

Z przebiegu posiedzeń komisji sporządzono protokoły. W posiedzeniu Nr 1 ponadto uczestniczył Pan Grzegorz Hoffmann Dyrektor ZOZ w Wągrowcu oraz Pan Stanisław Przybylski Główny Księgowy ZOZ w Wągrowcu.

Podczas wizji i oględzin informacji udzielali także pracownicy ZOZ Wągrowiec.
Dyrektora ZOZ w Wągrowcu poinformowano o przysługujących mu uprawnieniach w zakresie ustaleń treści protokołu końcowego i wniesienia do niego zastrzeżeń w terminie do 7 dni od dnia przedstawienia protokołu.
Każdy z zespołów opracował wykaz dokumentów, które zostały w całości przygotowane i przekazane do kontroli przez ZOZ Wągrowiec. Dokumenty te zostały spisane w formie wykazu i złożone po zakończeniu kontroli jako dowody kontrolne pracy komisji w Biurze Rady Powiatu Wągrowieckiego w Starostwie Powiatowym w Wągrowcu.

Opis przebiegu i wyniki czynności kontrolnych

Zespół I

Kontrola realizacji zadań statutowych, dostępności i poziomu udzielonych świadczeń.

Kontrolę przeprowadzili:

1. Barbara Linetty – członek Komisji d/s nadzoru nad ZOZ w Wągrowcu,
2. Tomasz Kranc – przewodniczący Komisji d/s nadzoru nad ZOZ w Wągrowcu.

Zakres kontroli:

Realizacja zadań statutowych, dostępność i poziom udzielanych świadczeń w szczególności:

1. Zgodność zakresu i rodzaju udzielanych świadczeń zdrowotnych z zakresem i rodzajem świadczeń przewidzianych w statucie, z uwzględnieniem:
   a) liczby udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz okresu oczekiwania na te świadczenia,
   b) liczby pracowników udzielających poszczególnych świadczeń zdrowotnych oraz ich kwalifikacji.
2. Wyposażenie w aparaturę i sprzęt medyczny oraz techniczny, a także w specjalistyczne środki transportu sanitarnego wykorzystywane do udzielania świadczeń zdrowotnych, odpowiednio do zakresu i rodzaju świadczeń przewidzianych w statucie, oraz spełnienia przez nie wymagań określonych odrębnymi przepisami.

Kontrolowany zakres spraw był zgodny z § 2 pkt 1 i 2 oraz § 3 pkt.1 i 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 1999 r. o szczegółowych zasadach sprawowania nadzoru nad samodzielnymi publicznymi zakładami opieki zdrowotnej i nad jednostkami transportu sanitarnego (Dz. U. Nr 94 poz. 1097 z 1999 r.).

Ad. 1/.

Na podstawie przedłożonych dokumentów dokonano oceny wykonania świadczeń w 2009 r. w następującym zakresie:

a) Lecznictwa stacjonarnego:
   - Oddziały Szpitalne
   - Oddział Opieki Długoterminowej
   - Oddział Opieki Paliatywnej
   - Szpitalny Oddział Ratunkowy

b) Lecznictwa ambulatoryjnego:
   - Poradnia Chirurgiczna
   - Poradnia Położniczo-Ginekologiczna
   - Podstawowa Opieka Zdrowotna

c) Transportu Sanitarnego.

Kontrola obejmowała okres od stycznia do grudnia 2009 r. w ramach kontraktów z NFZ uwzględniając w szczególności:
- plan miesięczny wykonania świadczeń,
- wykonanie rzeczywiste planu w poszczególnych miesiącach,
- różnicę wykonania planu.

Zakres kontrolowanych spraw dotyczył również stanu zatrudnienia w poszczególnych komórkach organizacyjnych ZOZ w Wągrowcu.

Wyniki przeprowadzonej kontroli:

1. Lecznictwo stacjonarne

- Oddziały szpitalne

Komisja stwierdziła, iż nie wykonano planu świadczeń zdrowotnych zakontraktowanych na 2009 r. w oddziałach: noworodkowym, położniczo-ginekologicznym i opieki długoterminowej. Natomiast w oddziale opieki paliatywnej nie wykonanie planu nie jest duże i można je pod względem finansowym pominąć. W pozostałych oddziałach szpitalnych, tj.; wewnętrznym, dziecięcym oraz chirurgicznym zauważa się nadwyżki w wykonaniu planu. Zachodzi tylko obawa czy takie „nadróbki" ma obowiązek sfinansować Narodowy Fundusz Zdrowia. Na koniec 31 grudnia 2009 r. nie zapłacone procedury nad wykonań z udzielonych świadczeń zdrowotnych występowały w oddziałach:

Nazwa Oddziału	**Wartość świadczeń do zapłaty od stycznia 2009 r.**
Położniczo-ginekologiczny	27 010,30 zł
Wewnętrzny	260 151,00 zł
Dziecięcy	380 868,00 zł
Chirurgiczny	71 043,00 zł
Razem Oddziały	**739 072,30 zł**

Prawidłowe wykonanie planu występuje tylko w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym.

2. Ambulatoryjne lecznictwo specjalistyczne

- Poradnie: położniczo-ginekologiczna i chirurgiczna

W obu poradniach występują nadwyżki w wykonaniu planu świadczeń zdrowotnych. Nie zapłacone procedury nad wykonań w 2009 r. w tych poradniach przedstawiają się następująco:

Nazwa poradni specjalistycznej	**Wartość świadczeń do zapłaty ponad kontrakt w zł**
Poradnia położniczo-ginekologiczna	14 506,31 zł
Poradnia chirurgiczna	89 789,78 zł
Razem poradnie	**104 296,09 zł**

Zdaniem Komisji, zarówno niewykonanie planu tzw. „niedoróbki" w zakontraktowanych świadczeniach zdrowotnych jak i nad wykonanie planu tzw. „nadróbki" są niekorzystne dla Szpitala pod względem finansowym. W pierwszym przypadku następuje bezpośrednio mniejszy wpływ pieniędzy z kontraktu, w drugim istnieje możliwość niezapłacenia należności przez Narodowy Fundusz Zdrowia. W konsekwencji Szpital pozostaje z problemem finansowym, w zakresie nie zapłacenia za zużyty sprzęt, materiały, media oraz roboczogodzinę personelu.

Komisja nie stwierdziła przypadków odmowy świadczenia usług medycznych dla pacjentów. Dotyczy to usług szpitalnych i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej.

Kadra lekarzy specjalistów i pielęgniarek zapewnia wystarczającą opiekę medyczną w Szpitalu. Po raz kolejny do rozważenia Zespół poddaje możliwość zatrudnienia lekarzy o następujących specjalnościach: kardiologa i neurologa upatrując w tym możliwość poszerzenia wachlarza usług kontraktowanych przez Szpital. Już dwa lata temu Komisja po raz pierwszy zwróciła uwagę na problem średniej wieku personelu medycznego, wskazując na powolną konieczność zatrudniania młodej kadry medycznej, tak aby po odejściu lekarzy na emeryturę nie zabrakło fachowych „rąk do pracy". W roku ubiegłym Zespół odnotował w tym względzie nieznaczną poprawę – zatrudniono młody personel medyczny w oddziałach: wewnętrznym (2 lekarzy), położniczo-ginekologicznym (1 lekarza). W pionie pielęgniarskim obecne zatrudnienie zdaniem dyrektora ZOZ w pełni pokrywa potrzeby Szpitala. Natomiast etaty pracowników administracyjno-obsługowych są adekwatne do potrzeb, gwarantując jednocześnie prawidłowe funkcjonowanie jednostki.

Ad. 2/.

W zakresie tym kontrolowano wyposażenie w aparaturę i sprzęt medyczny oraz techniczny posiadanego sprzętu medycznego, w poszczególnych oddziałach. Na miejscu stwierdzono, że aparatura i sprzęt medyczny wykorzystywany jest zgodnie z przeznaczeniem. Analiza paszportów technicznych nie budzi zastrzeżeń. Natomiast komisja ma zastrzeżenia do wpisywania daty przeglądów technicznych. Obecnie wpis ogranicza się tylko do podania miesiąca i roku, w którym ma się odbyć kolejny przegląd. Z uwagi na to, że miesiące zawierają od 28 dni do 31 dni, komisja zwróciła uwagę, aby data ważności sprzętu zawierała dzień, miesiąc i rok.

Przedmiotem kontroli Komisji było również sprawdzenie stanu technicznego karetek będących w dyspozycji Szpitala oraz prawidłowość wyposażenia ich w aparaturę i sprzęt specjalistyczny wykorzystywany do udzielania świadczeń zdrowotnych.

Zespół Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu ma na wyposażeniu pięć karetek, w tym cztery własne i jedną wypożyczoną z hospicjum tzw. rezerwową, która od 2008 r. zastąpiła karetkę wynajmowaną od MEDTRANSPORT- u.

W skład transportu własnego wchodzą karetki: podstawowa „P”, specjalistyczna „S” oraz dwie transportowe „T”. Według opinii Dyrektora ZOZ karetki będące na wyposażeniu Szpitala, zaspokajają potrzeby mieszkańców powiatu.

Wyniki przeprowadzonej kontroli

Aparatura i sprzęt techniczny wykorzystywana jest zgodnie z przeznaczeniem. Jakość sprzętu technicznego po analizie paszportów technicznych nie budziła żadnych zastrzeżeń.
Komisja miała uwagi do wpisywania daty przeglądów technicznych.
Karetki „P” i „S” - wyposażone są w sprzęt potrzebny do ratowania zdrowia i życia. Nie budzą tym samym żadnych zastrzeżeń.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli

Komisja zwraca uwagę na wypracowane nadwyżki zakontraktowanych usług medycznych w 2009 r. przez oddziały szpitalne tj.: wewnętrzny, dziecięcy i chirurgiczny oraz poradnie specjalistyczne: położniczo-ginekologiczną i chirurgiczną. Jest to pozytywne dla pacjentów, ale wątpliwe pod względem ekonomicznym dla Szpitala, gdyż nigdy nie ma się 100% pewności, że sfinansuje je Narodowy Fundusz Zdrowia.

Zespół II

Kontrola i ocena prawidłowości gospodarowania mieniem.

Zespół kontrolny II działał w dwuosobowym składzie - Wiesław Ewertowski i Sławomir Maciaszek.

Informację o ocenie prawidłowości gospodarowania mieniem za 2009 rok sporządzono na podstawie dokumentów przedłożonych przez Dyrektora - Grzegorza Hoffmanna, Głównego Księgowego - Stanisława Przybylskiego oraz pracowników merytorycznych Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu, a także w oparciu o spostrzeżenia członków zespołu pozyskanych podczas czynności kontrolnych przeprowadzonych przez Zespół II na miejscu w siedzibie jednostki. Dokonano dwóch wizytacji kontrolnych na miejscu. Odbyły się one w dniach: 04 marca oraz 15 kwietnia 2010 r.
W trakcie kontroli oceniano:

- wykorzystanie sprzętu i aparatury medycznej,
- celowość zakupu lub przyjęcia darowizny aparatury i sprzętu medycznego,
- celowość zbycia, wydzierżawienia lub wynajęcia majątku trwałego albo wniesienia tego majątku do spółek lub fundacji,
- gospodarowanie obiektami będącymi w zarządzaniu ZOZ Wągrowiec,
- wykonanie zaleceń pokontrolnych z lat ubiegłych.

Analizowana dokumentacja

Przed przystąpieniem do właściwych działań kontrolnych na miejscu, Zespół II dokonał analizy danych zawartych w następujących dokumentach:

- *Uchwała Nr XXIV/118/2000 Rady Powiatu Wągrowieckiego z dnia 30 października 2000 roku w sprawie określenia zasad zbywania, wydzierżawiania lub wynajmowania majątku trwałego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu,*

- *Sprawozdanie finansowe Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu za 2009 r.,*
- *Program dostosowawczy obiektów szpitala Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu,*
- *Wykaz budynków Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu,*
- *Zestawienie stanu gruntów Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu,*
- *Zestawienie umów najmu pomieszczeń Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu,*
- *Umowa darowizny sprzętu i aparatury medycznej zawarta w dniu 17.07.2009 r. w Warszawie z Fundacją Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy,*
- *Zestawienie czynników obniżających stawkę bazową czynszu w wysokości 3,40zł w związku z wyposażeniem mieszkania,*
- *Plan inwestycji i remontów oraz zakupów sprzętu na 2009 rok wraz z wykonaniem,*
- *Wykaz sprzętu wysokospecjalistycznego dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej – zakupy zrealizowane w 2009 r.,*
- *Protokół nr 1/09 z przeprowadzonej kasacji sprzętu i aparatury medycznej z dn. 21.11.2009 r.,*
- *Wykaz odpłatności za dzierżawę sprzętu w 2009 r.,*
- *Zestawienie przebiegu kilometrów i zakupionego paliwa do ambulansów będących na wyposażeniu ZOZ w Wągrowcu za 2009 r.,*
- *Dziennik rozruchu agregatu prądotwórczego 250 kW za 2009 r.,*
- *Wystąpienie pokontrolne Najwyższej Izby Kontroli po kontroli na miejscu w ZOZ Wągrowiec (sygn. LPO-410-17-04/09 P/09/147) z dnia 31.07.2009 r.;*
- *Protokół z narady pokontrolnej przeprowadzonej w dniu 16.07.2009 r. w ZOZ Wągrowiec zorganizowanej po kontroli przeprowadzonej przez NIK,*
- *Odpowiedź ZOZ Wągrowiec na wystąpienie pokontrolne NIK [sygn. D/ZOZ/76/2009] z dnia 13.08.2009 r.,*
- *Protokół z przeprowadzonej kontroli rejestrowej w ZOZ Wągrowiec (WCZP-OZPI-1-412/65/09),*
- *Realizacja w 2009 r. zaleceń pokontrolnych Komisji Rady Powiatu z roku 2008.*

Mając na uwadze zakres oraz przedmiot czynności kontrolnych Zespół II dokonał poniżej zestawionych ustaleń.

Gospodarowanie sprzętem i aparaturą medyczną

W czasie pierwszej wizyty na miejscu – wraz z Zespołem Kontrolnym I - dokonano wyrywkowej kontroli sprzętu i aparatury medycznej będącej na wyposażeniu poszczególnych oddziałów szpitalnych (każdy Zespół po trzy przykłady z każdego oddziału). Sprzęt ma niezbędne paszporty z aktualnymi przeglądami technicznymi pozwalającymi na ich bieżące użytkowanie. Nie stwierdzono nieprawidłowości, jednak Zespół Kontrolny II obstaje przy stanowisku, ażeby określić szczegółowo datę kolejnej kontroli technicznej sprzętu, mianowicie: ustalić konkretny dzień miesiąca, a nie tylko – jak to jest robione - miesiąc badania. Zgodnie z procedurami ISO (ZOZ Wągrowiec w 2008r. otrzymał certyfikat ISO), wprowadzono usystematyzowanie dokumentacji związanej z przeglądami sprzętu i aparatury medycznej w każdym oddziale szpitalnym. Podobnie jak było to w roku 2008, osobą koordynującą audyt wewnętrzny w jednostce jest pełnomocnik dyrektora ds. wdrażania ISO – p. Emilia Jagat. Podczas wizyty, kadra oddziałów wskazywała kontrolującym potrzeby zakupu pojedynczych, podstawowych urządzeń, które usprawniłyby i podniosły jakość pracy poszczególnych oddziałów.

Stwierdzono, że ZOZ Wągrowiec zakupił w 2009 roku aparaturę i sprzęt medyczny oraz dokonał remontów za kwotę 3.087.094,44zł (brutto). Większa część tej kwoty tj.2.765.031,93zł, pochodziła ze środków obcych – dotacji, a ze środków własnych wykorzystano jedynie 322.062,51zł. Zakupiono następujący sprzęt (nazewnictwo lokalizacji i zakupionego sprzętu zgodnie z *Planem inwestycji i remontów oraz zakupów sprzętu na 2009 rok wraz z wykonaniem).*

Przeznaczenie /oddział-lokalizacja sprzętu	**Nazwa sprzętu**	**Wartość brutto /zł/**		**Źródło finansowania SW / SO***
		Plan	**Wykonanie**	
Szpitalny Oddział Ratunkowy /SOR/	Defibrylator	40.000	56.870,50	SW
	Ambulans ratunkowy	380.000	385.038,94	SO
	Respirator	60.000	22.052,70	SW
	Kardiomonitor	10.000	25.252,00	SW
	Lampy zabiegowo operacyjne	15.000	0,00	SW
Noworodki	Aparat CPAP	12.000	11.988,28	SW
	Kardiomonitor	10.000	0,00	SW
Oddział Chirurgiczny	Respirator	110.000	89.880,00	SO
	Aparat RTG – ramię C	280.000	0,00	SO
	Zestaw videoendoskopii	280.000	564.982,51	SO
	Myjnia – dezynfektor	24.610	24.610,00	SW
	Lampy zabiegowo operacyjne	15.000	0,00	SW
Oddział Wewnętrzny	Myjnia dezynfektor	24.610	24.610,00	SW
	Kardiomonitor	10.000	0,00	SW
	Rejestrator do Holtera	4.000	4.266,09	SW
	Rejestrator do Holtera	4.000	0,00	SW
Administracja	Program Oracle	6.000	5.978,00	SW
	Remont pomieszczeń biurowych	30.000	0,00	SW
Oddział Dziecięcy	Myjnia dezynfektor	24.610	24.610,00	SW
Sterylizacja	Wyposażenie sterylizacji	1.200.000	1.071.596,91	SO
	Adaptacja budynku	300.000	0,00	SW
Oddział Położniczo – Ginekologiczny	Aparat USG z Dopplerem	250.000	337.050,00	SO
	Aparat do badania płodu	50.000	0,00	SO
	Diatermia	20.300	20.333,21	SW
	Diatermia	12.000	12.286,81	SW
	Myjnia dezynfektor	24.610	24.610,00	SW
SUCZ	Maszyna TASKI Swingo	20.000	20.740,00	SW
	Maszyna TASKI E	14.000	14.640,00	SW
	Wózek szafowy	4.000	4.280,65	SW
	Kontener transportowy	6.000	5.943,47	SW
Szpital	Wymiana dźwigu towarowo – osobowego	230.000	251.374,07	SO / SW
	Adaptacja pomieszczenia tomografu	200.000	0,00	SW
	Tomograf	1.800.000	0,00	SO
	Wymiana centralnej rozdzielni elektrycznej	110.000	0,00	SW
Oddział Opieki Długoterminowej i Paliatywnej	Łóżka szpitalne – 45 szt.	300.000	8.399,50	SO
	Maceratory – 2 szt.	70.000	0,00	SO
	Myjnia wózek	35.000	0,00	SO
	Myjnia dezynfektor	25.000	56.710,00	SO
	Remont budynku	500.000	0,00	SO
	Rozbudowa oddziału	0,00	0,00	SO
Portiernia	Remont budynku	10.000	18.990,80	SW
Blok żywienia	Modernizacja	50.000	0,00	SW
	WARTOŚĆ OGÓŁEM	**6.570.740**	**3.087.094,44**	

Według Głównego Księgowego - zakup sprzętu i aparatury medycznej był realizowany zgodnie z zachowaniem negocjacji wewnątrzzakładowej uwzględniającej możliwości finansowe oraz priorytety usługowe i lecznicze. Decyzje o zakupie podejmował dyrektor po

konsultacji z zastępcą ds. leczniczych oraz lekarzami. Zakupy sprzętu medycznego są uzasadnione i miały na celu przede wszystkim bezpieczeństwo pacjentów oraz podnoszenie prestiżu szpitala. W powyżej przytoczonym *Planie inwestycji i remontów oraz zakupów sprzętu na 2009 rok wraz z wykonaniem* nie ma ujętych urządzeń zakupionych w ramach projektu UE.

W 2009 roku dokonano jednokrotnie kasacji sprzętu. Kasacja objęła następujące urządzenia:

Lp.	Nazwa sprzętu	Rok produkcji	Ilość	Wartość [zł]	Wartość amortyzacji [zł]
1.	Bateria akumulatorowa 24v	-	1	5.500,00	4.125,01
2.	Ultrasonograf Sonoline SX	1984	1	93.010,76	93.010,76
3.	Stojak RTG S-32	1987	1	1.956,44	1.956,44
4.	Tor wizyjny TORAX VO-4M	1987	1	11.054,18	11.054,18
5.	Aparat RTG D 704	1981	1	62.441,58	35.566,59
6.	Dźwig osobowo – towarowy	1974	1	18.353,86	13.973,61
7.	Autoklaw ASV	1985	1	3.673,07	3.673,07
8.	Pulsoksymetr 400HS	1994	1	4.285,71	4.285,71
9.	Aparat RTG stomatologiczny STOMAX 101	1986	1	4.557,28	4.557,28
	Wartość ogółem			204.832,88	172.202,65

Źródło: Protokół z przeprowadzonej kasacji nr 1/09 – 21.11.2009r

ZOZ w Wągrowcu w 2009r. ma na wyposażeniu 5 karetek, tj.: 4 własne [karetka podstawowa „P", karetka specjalistyczna „S", dwie karetki transportowe „T"] oraz 1 w bezpłatnym użyczeniu z hospicjum działającego w ramach wągrowieckiego Stowarzyszenia im. ks. Jerzego Niwarda Musolffa [karetka „T" – umowa bezterminowa]. Według opinii Dyrektora Zakładu Opieki Zdrowotnej, karetki będące na wyposażeniu zakładu, zaspokajają potrzeby mieszkańców powiatu. W 2009 roku dokonano zakupu w/w karetki „S" (przetarg nieograniczony), którą otrzymano w grudniu 2009 r., a weszła do użytku w styczniu 2010 r.

Karetki mają aktualne przeglądy techniczne. Według Głównego Księgowego zakupy paliwa do karetek są dokonywane racjonalne i zgodnie z wewnętrznymi procedurami zakładowymi. Zgodnie z przekazaną informacją, w 2009 r. ogłoszony został 1 przetarg na dostarczanie paliwa do placówki. Jednak, ze względu na złą jakość kupowanego paliwa [sugestia serwisu karetek – paliwo powodem usterek karetek] na 2 miesiące przed końcem 2009r. zerwano umowę z dotychczasowym dostawcą paliwa [stacja paliw CPN przy ul. Jankowskiej w Wągrowcu]. Dystrybutora wybrano w trybie zamówienia z wolnej ręki - po rozeznaniu rynku, analizie cen paliwa i ich negocjacji z dwoma hurtownikami. Nowym dostawcą paliw stała się stacja paliw SHELL przy ulicy Janowieckiej w Wągrowcu. W sumie w 2009 r. zakupiono paliw na łączną kwotę 74.601,49 zł (ON – 69.996,89 / PB i LPG – 4.604,60).

Rodzaj ambulansu - marka	**Przebieg kilometrów [km]**		**Zakupione paliwo [zł]**					
			ON		**LPG**		**Benzyna**	
	2008	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**
„S" - Mercedes	55.433	42.404	6.921	5.642	x	x	x	x
„P" - Ford	47.868	40.282	6.842	5.417	x	x	x	x
„T" – Opel	25.944	113.724	2.735	11.284	x	x	x	x
„T" - Ford	25.131	15.136	x	x	4.433	2.584,17	327	298

Zestawienie przebiegu kilometrów i zakupionego paliwa /w porównaniu lat 2008 – 2009/

Zespół Kontrolny II zwrócił uwagę na duży wzrost przebiegu kilometrowego oraz ilości zakupionego paliwa do karetki „T" - OPEL w porównaniu z rokiem 2008.

Uzupełnienie stanów magazynowych medykamentów w 2009 roku następowało średnio w ciągu 4 dni i były one dokonywane pod bieżące potrzeby lekarzy prowadzących. W roku poprzednim (2008r.) czas uzupełnienia zasobów był podobny i nie przekraczał 2-5 dni. Według zapewnień dyrektora ZOZ i głównego księgowego gospodarka materiałowa jest prowadzona w sposób prawidłowy i racjonalny.

Zespół II stwierdził również, że ZOZ w Wągrowcu w ubiegłym roku:

- otrzymał w darowiźnie sprzęt z Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy z siedzibą w Warszawie. Był to terminal do przesyłania danych o wartości 1.700,68zł. Został on dostarczony przez firmę KOMPUTRONIK S.A. na Oddział Noworodkowy ZOZ-u w dniu 17.07.2009r.
- nie dokonał zbycia majątku
- nie wniósł majątku trwałego do jakichkolwiek spółek czy fundacji
- w dwóch przypadkach stosował weksle *in blanco* [4 weksle o łącznej wartości ok. 366.415zł [Narodowy Fundusz Zdrowia – pożyczka długoterminowa 252.700zł / URTICA Spółka medyczna – 113.715zł (na 3 miesiące - zabezpieczenie zasobu leków)].

Gospodarowanie obiektami

Zgodnie z *Wykazem obiektów Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu wraz z Zestawieniem umów najmu pomieszczeń ZOZ* - Zakład posiada 18 obiektów budowlanych (główny budynek szpitalny, budynek oddziału opieki długoterminowej i paliatywnej, budynek dezynfekcyjno – prosektoryjny, budynek administracyjny, budynek archiwum, budynek pralni, budynek magazynowo – warsztatowy, budynek agregatu, budynki magazynów rezerw materiałowych TR I i TR II, wiata gospodarcza, chlorownia, portiernia, magazyn paliw, budynek pomieszczeń magazynowych, bunkier, budynek mieszkalny, budynek gospodarczy z częścią mieszkalną o łącznej powierzchni użytkowej – 8.145,42 m^2. Wągrowiecka placówka jest właścicielem 3 działek gruntu o łącznej powierzchni– 2,629ha.

W Zakładzie jest wyznaczona osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg obiektów budowlanych – p. Arleta Nowaczewska (starszy referent techniczny), jednak ze względu na długoterminowe zwolnienie lekarskie zastępuje ją p. Urszula Poprawska. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg budowlanych ma w zakresie obowiązków prowadzenie dokumentacji inwestycji i remontów w placówce. Zespół kontrolny dokonał na miejscu przeglądu książek budowlanych 3 obiektów (tj. główny budynek szpitalny, budynek oddziału opieki długoterminowej i paliatywnej /obecny ZOL/, budynek administracyjny). Jeśli chodzi o zapisy z 2009 roku były one prowadzone prawidłowo - na bieżąco. Komisja zwróciła jednak uwagę na drobne braki - w wykazach protokołów kontroli okresowych strony technicznej sprawności obiektu - podpisów i dat wykonania robót określonych w protokole kontroli. Dokonano wyrywkowych oględzin zapisów z przeglądów: sprawności przewodów kominowych i wentylacji w budynkach i instalacji elektrycznej i skuteczności zerowania - są one aktualne. Przeglądy wind pracujących w obiektach ZOZ-u prowadzone są na bieżąco.

Zespół Kontrolny dokonał przeglądu umów najmu lokali oraz najmu sprzętu będącego w posiadaniu ZOZ Wągrowiec. Wszystkie umowy zawarte są na piśmie. Odpłatności regulowane są na bieżąco.

Zespół Opieki Zdrowotnej wynajmuje 3 podmiotom pomieszczenia o łącznej powierzchni 213,74 m^2. Są to:

- Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Poznaniu - punkt krwiodawstwa (60,92 m^2),
- NZOZ Laboratorium Medyczne ANALITYK s.c – laboratorium (99,44 m^2),
- NZOZ Zakład Rentgenodiagnostyki - pracownia RTG (53,38 m^2).

Z powyżej wymienionymi podmiotami podpisane są wieloletnie umowy wynajmu pomieszczeń (Zakład Rentgenodiagnostyki 01.01.2006r. – czas nieokreślony, Laboratorium Medyczne – 01.01.2002r. - czas nieokreślony, Centrum Krwiodawstwa 01.01.1998r. - czas nieokreślony). Umowy są aneksowane podczas podwyżek opłat za wodę i ścieki. W 2009 roku nie było podwyżek cen wynajmu. Stawka za wynajem 1 m^2 w głównym budynku szpitalnym wynosiła – 8 zł, a w budynku poradni – 10 zł. Występuje podział czynszu ze względu na sezon grzewczy.

Wągrowiecki ZOZ w 2009 roku wynajmował 4 mieszkania: 3 w samodzielnym budynku mieszkalnym Willa (umowy najmu na czas nieokreślony) i 1 mieszkanie w budynku gospodarczym z częścią mieszkalną (umowa najmu na czas określony do 31.12.2009r.). Umowy są pisemne, aneksowane przy zmianach opłat za dostarczane media (energia, woda oraz ścieki). Stawka bazowa wynajmu za 1 m^2 w tym budynku kształtuje się w kwocie 3,40zł. Przyjęte jest zestawienie czynników obniżających procentowo powyższą stawkę bazową (od 15 do 35%) w związku z standardem - wyposażeniem mieszkania w: CO, ciepłą wodę, łazienkę, WC, gaz oraz urządzenia wodociągowo – kanalizacyjne).

Dodatkowo w budynku administracyjnym wynajęte są pokoje mieszkalne 3 najemcom (umowy najmu na czas określony - co roku są przedłużane na kolejny rok). Z umów tych wynika, że terminy najmu upływają 31.05. i 30.06.2010r.
W razie potrzeb – według opinii dyrektora Zakładu - pomieszczenia mogą być przygotowane do wynajęcia potencjalnie nowemu pracownikowi szpitala np.: pielęgniarce lub lekarzowi. Stawka bazowa wynajmu wyżej wymienionych pomieszczeń za 1 m^2 w tym budynku kształtuje się w kwocie 2,38 zł. Wolne pomieszczenia wynajmowane są w okresie letnim na podstawie wymiany ze Szpitalem Płucnym w Zakopanem [zgodnie z umową koszt doby – 15zł].

Środki uzyskane z czynszu pomieszczeń w budynku wielorodzinnym przeznaczane są na koszty utrzymania tego budynku, natomiast czynsze od dzierżawców – podmiotów medycznych oraz najemcy pomieszczeń w budynku administracji przeznaczane są na bieżącą działalność statutową ZOZ. Najemcy w budynku wielorodzinnym remontują pomieszczenia na własny rachunek.

Z odpłatności za dzierżawę sprzętu trzem podmiotom medycznym [to jest.: NZOZ Laboratorium Medyczne ANALITYK s.c., NZOZ Zakład Rentgenodiagnostyki (W-c Kościuszki 53), NZOZ Zakład Rentgenodiagnostyki (W-c Kościuszki 74)] Zakład Opieki Zdrowotnej w 2009 roku uzyskał kwotę 2.329,56 zł. Miesięczna odpłatność za wydzierżawiony sprzęt wynosiła (łącznie od trzech dzierżawców) – 193,80 zł.

Z kolei z odpłatności za dzierżawę również 3 podmiotom pomieszczeń (po zsumowaniu okresów grzewczego i pozostałego) uzyskano za rok 2009 – 10.891,60 zł. Z zestawienia wynika, że otrzymano te środki od:

- Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Poznaniu - punkt krwiodawstwa – 2.074,90 zł,

- NZOZ Laboratorium Medycznego ANALITYK s.c – laboratorium – 6.522,20 zł,
- NZOZ Zakład Rentgenodiagnostyki - pracownia RTG –2.294,50 zł.

Pomieszczenia i sprzęt są użytkowane przez dzierżawców zgodnie ze statutowym ich przeznaczeniem i spełniają zadania ochrony zdrowia w rzeczywistości. Wydzierżawienie sprzętu rentgenowskiego w budynku szpitala zakończyło się z końcem roku 2009 (kasacja sprzętu RTG).

Realizacja zaleceń i wskazówek pokontrolnych z lat ubiegłych

Analizując realizację zaleceń i wskazówek pokontrolnych z lat ubiegłych, należy wziąć również pod uwagę najważniejsze kontrole przeprowadzone w 2009r. przez organy zewnętrzne i zalecenia przez nie wskazane. Wnioski i zalecenia przez nie wydane są bardzo istotne dla Komisji Kontrolnej powołanej przez Radę Powiatu Wągrowieckiego, badającej sytuacje w ZOZ w 2009r. I tak:

1. ZOZ w Wągrowcu został w 2009r. skontrolowany przez Najwyższą Izbę Kontroli. Sprawdzano realizację zadań związanych z utrzymaniem w należytym stanie technicznym użytkowanych przez szpital w latach 2006 – 2008 obiektów. W wystąpieniu pokontrolnym NIK ocenił realizacje tych zadań niedostatecznie. Na te ocenę złożyły się nieprawidłowości dotyczące: kontroli okresowych obiektów, prowadzenia ksiąg obiektów budowlanych, gromadzenia dokumentacji tych obiektów, stanu technicznego obiektów oraz wykonywaniu robót budowlanych bez zgłaszania zamiaru ich realizacji właściwemu organowi. NIK zalecił zastosowanie działań mających na celu:
   - zainstalowanie w budynku OODiP urządzeń zapobiegających zadymieniu lub służących do usuwania dymu oraz bieżące usuwanie nieprawidłowości stanu technicznego obiektów,
   - przeprowadzenie kontroli okresowych obiektów i instalacji w terminach wymaganych przepisami Prawa budowlanego i wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje,
   - uzupełnienie w ewidencji danych użytkowanych obiektów budowlanych, założenie brakujących książek obiektów oraz prowadzenie dokumentacji dotyczącej utrzymania obiektów w sposób określony przepisami szczegółowymi,
   - zgłaszanie właściwemu organowi zamiaru wykonania robót remontowych, planowanych do realizacji w obiektach administrowanych przez szpital,
   - praktyczne sprawdzanie organizacji i warunków ewakuacji szpitala.

   Zespół kontrolny II sprawdzał wykonanie tych zaleceń i uważa, że Zakład Opieki Zdrowotnej Wągrowiec powyższe zalecenia wypełnił, co szczegółowo zostało udokumentowane w odpowiedziach ZOZ na wystąpienie pokontrolne NIK i poparte odpowiednimi dowodami. Znajdując drobne braki w dokumentacji – o której wcześniej pisano – Zespół Kontrolny II uczulał Dyrektora i Głównego Księgowego na konieczność szczególnej pieczołowitości w prowadzeniu dokumentów budowlanych.

2. 19 października 2009r. OODiP ZOZ Wągrowiec kontrolowany był przez Wielkopolskie Centrum Zdrowia Publicznego w Poznaniu, na podstawie zlecenia Wydziału Polityki Społecznej WUW z dn. 14.10 2009r. Kontrola miała stwierdzić spełnienie wymagań określonych w przepisach prawnych do powstającego Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego. Zespół kontrolny WCZP stwierdził, że pomieszczenia nie spełniają wymagań jakim powinny spełniać pomieszczenia i urządzenia – w szczególności: ściany i podłogi w salach chorych, dyżurce pielęgniarskiej, gabinecie lekarskim. Brudownik nie

był wyposażony w urządzenie do dezynfekowania kaczek i basenów. Nie ma gabinetu diagnostyczno-zabiegowego, magazynu na sprzęt, brudownika na I piętrze. Pomieszczenia te muszą zostać dostosowane do 31 grudnia 2012r. Dyrektor przedłożył program dostosowawczy, z uwzględnieniem niezgodności z przepisami.

Modernizacji i rozbudowa powyżej kontrolowanego Oddziału była zaleceniem Komisji Kontrolnej RPW w 2008r.
Zespół Kontrolny II podczas wizyty na miejscu sprawdził stan techniczny tego oddziału. Nader pilnym jawi się remont dachu i pomieszczeń w budynku oddziału opieki długoterminowej i paliatywnej. Po okresie surowej zimy sezonu 2009/2010 stan dachu pogorszył się do tego stopnia, że Zespół Kontrolny II po rozmowach z personelem widzi konieczność wykonania ekspertyzy budowlanej i wykonania pilnego remontu, ażeby uniknąć zagrożenia – ewentualnego wypadku budowlanego w kolejnym okresie zimowym. Wykonano remont łazienek i brudownika oraz podłogi korytarza dolnej kondygnacji, jednak pozostałe pomieszczenia – podobnie jak to zostało określone w zapisach pokontrolnych WCZP – szczególnie sale chorych – wymagają remontu. To z kolei uzależnione jest w dużej mierze od naprawy przeciekającego dachu. Od 01 stycznia 2010r. oddział został zmieniony w Zakład Opiekuńczo – Leczniczy. W planach jest także wniosek o dofinansowanie ze źródeł unijnych rozbudowy tego Zakładu. Plany obejmują dobudowanie budynku i połączenie go przeszklonym łącznikiem z obecnie wykorzystywanym budynkiem. Pozwoliłoby to na podniesienie jakości usług i zwiększenie liczby miejsc w ZOL-u. Realizacja planów uzależniona jest od kondycji finansowej szpitala. ZOZ złożył wniosek WRPO na rozbudowę OODiP (obecnie ZOL), jednak nie został on przyjęty do realizacji. Remont i rozbudowa nie jest możliwa do wykonania ze własnym zakresie przez ZOZ, dlatego wniosek będzie ponownie składany na konkurs WRPO.

***

Biorąc pod uwagę zalecenia Komisji Kontrolnej RPW z poprzednich lat członkowie Zespołu Kontrolnego nr II dokonali przeglądu pozostałych pomieszczeń i budynków będących własnością ZOZ oraz bezpośredniego ich otoczenia. Korzystając z okazji, wizytujący członkowie Komisji obejrzeli pomieszczenie z agregatem prądotwórczym zabezpieczającym obiekty szpitalne w razie braku dopływu energii elektrycznej oraz dokumentację z nim związaną (zeszyt ewidencji rozruchu próbnego agregatu i stanu paliwa), a także paliwo do jego pracy. Rozruch agregatu, po zaleceniach kontrolnych z 2008r., jest dokonywany zgodnie z przyjętymi procedurami wewnątrzzakładowymi - raz 15 dni (w okolicy 1 i 15 dnia każdego miesiąca). Agregat obsługuje pięcioosobowy zespół elektryków zakładowych. Zgodnie z zaleceniami, założono dziennik rozruchu urządzenia. Wpisy w ewidencji próbnego rozruchu agregatu są czytelne i prowadzone prawidłowo. W 2009 roku były odnotowywane pojedyncze przerwy w dostawie energii elektrycznej i wówczas urządzenie prądotwórcze zabezpieczało dopływ energii potrzebnej do prawidłowego funkcjonowania szpitala. Osobą nadzorującą i odpowiedzialną za działanie urządzenia prądotwórczego i stan paliwa zabezpieczającego jego pracę w chwili braku dostaw energii elektrycznej do szpitala w 2009r. był starszy inspektor ds. administracyjno – gospodarczych p. Andrzej Płowens. Posiada on świadectwo kwalifikacji „D”, uprawniające do dozorowania eksploatacji urządzeń infrastruktury i sieci. Elektrycy posiadają natomiast świadectwa kwalifikacji stopnia „E” - elektrycznego. Zespół kontrolny uczulał Dyrektora na konieczność dokonywania cyklicznego przeglądu agregatu ze względu na wiek urządzenia i charakter jego pracy.

W 2008r. roku kontrolerzy Zespołu Kontrolnego II, wskazywali na konieczność dokonania przeglądu potrzeb pozwalającej na poprawę jakości świadczonych usług medycznych oraz dającej szanse na rozwój placówki w przyszłości. Szczególnie mówiono o tomografie komputerowym, wyposażeniu centralnej sterylizatorni i doposażeniu poszczególnych oddziałów szpitala.
To zalecenie Komisji Kontrolnej RPW realizowane jest głównie poprzez przygotowanie i realizowanie w latach 2009 - 2010 projektu dofinansowanego ze środków UE pn. *Zakup tomografu komputerowego, centralnej sterylizatorni oraz sprzętu wysokospecjalistycznego dla Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wągrowcu*.

Podczas ubiegłorocznej wizyty w ZOZ, Zespół Kontrolny II wskazywał również na konieczność przeprowadzania zakupów zgodnie z przepisami *Prawo Zamówień Publicznych*. Po wizytach i zapewnieniach Dyrektora i Głównego Księgowego a także analizie zestawienia *Realizacji w 2009r. zaleceń pokontrolnych Komisji Rady Powiatu z roku 2008*, stwierdzono, że ZOZ realizuje zakupy i usługi w oparciu o Prawo Zamówień Publicznych, stosując zakupy i usługi w 3 trybach: zamówienia z wolnej ręki, zapytania o cenę (do 14.000EURO) oraz przetargu nieograniczonego (powyżej 14.000 EURO).

Jednak po wspólnej dyskusji wszystkich Zespołów Kontrolnych RPW i porównaniu materiałów źródłowych, wyniknęły rozbieżności w dostarczonych Zespołom II i III dokumentach (np.: tryb zakupu paliwa). Zespół Kontrolny II zwraca także uwagę na niekorzystną tendencję ogłaszania przetargów na sprzęt przy braku zapewnienia wystarczających środków na pokrycie tych wydatków po tych przetargach.

Wnioski i zalecenia pokontrolne

Na podstawie przeprowadzonej analizy dokumentów, wyjaśnień Dyrektora i Głównego Księgowego ZOZ oraz dokonanych kontroli na miejscu, Zespół Kontrolny II wskazuje na pilną potrzebę :

- modernizacji istniejącego budynku OODiP [obecnie ZOL] – szczególnie zbadania stanu technicznego i remontu dachu oraz pomieszczeń (w pierwszej kolejności sal chorych), co pozwoli na poprawę jakości świadczonych usług medycznych oraz da szansę na rozwój całej placówki w przyszłości prowadzącej w efekcie do rozbudowy ZOL,
- skrupulatności w prowadzeniu dokumentacji dotyczącej przeprowadzenia kontroli okresowych obiektów i instalacji w terminach wymaganych przepisami Prawa budowlanego oraz prowadzenie dokumentacji dotyczącej utrzymania obiektów w sposób ściśle określony przepisami,
- skrupulatności w realizacji zamówień publicznych ZOZ,
- skrupulatności w realizacji i rozliczaniu projektu dotyczącego zakupów sprzętu medycznego - współfinansowanego ze środków UE,
- weryfikacji programu dostosowawczego obiektów ZOZ do standardów technicznych, gdyż w związku z sytuacją ekonomiczną ZOZ - występuje zagrożenie jego realizacji we wskazanych ramach czasowych.

Zespół III

Kontrola i ocena gospodarki finansowej
(legalność, gospodarność, celowość, rzetelność).

Zespół kontrolny działał w składzie: Tomasz Kranc, Grzegorz Owczarzak, Zbigniew Grabowski i Wojciech Kotarba.

Informację o sytuacji finansowej za 2009 r. sporządzono na podstawie przedłożonych dokumentów przez Dyrektora i Głównego Księgowego ZOZ w Wągrowcu oraz przeprowadzonych czynności kontrolnych w siedzibie jednostki.

Kontrolowany zakres spraw był zgodny z § 6 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 listopada 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru nad samodzielnymi publicznymi zakładami opieki zdrowotnej i nad jednostkami transportu sanitarnego (Dz. U. Nr 94, poz. 1097 z 1999 r.).

Kontrolowany zakres obejmował :

1. Sprawozdania o przychodach, kosztach i wyniku finansowym ZOZ.
2. Realizacja planu rzeczowo – finansowego.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie następujących dokumentów:

- Sprawozdania finansowego ZOZ Wągrowiec za rok obrotowy 2009.
- Bilansu sporządzonego na dzień 31.12.2009.
- Rachunku zysków i strat za rok 2009.
- Zestawienia sald konta 200 – należności na dzień 31.12.2009 r.
- Zestawienia sald konta 201 – zobowiązania na dzień 31.12.2009 r.
- Zestawienia sald kont 220, 223 i 229 – zobowiązania wobec budżetu na dzień 31.12.2009 r.
- Sprawozdanie Rb – Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń za okres od początku roku do końca I, II, III i IV kwartału 2009 r.
- Sprawozdanie Rb – N kwartalne sprawozdanie o stanie należności za okres od początku roku do końca I, II, III i IV kwartału 2009 r.
- Sprawozdanie Rb – UZ roczne uzupełniające o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych za 2009 r.
- Sprawozdanie Rb – UN roczne uzupełniające o stanie należności z tytułu papierów wartościowych według wartości księgowej za 2009 r.
- Informacji o podwyżkach płac w ZOZ Wągrowiec w 2009 r.
- Informacji o przeprowadzonych w ZOZ Wągrowiec w roku obrachunkowym 2009 procedurach przetargowych.
- Rocznego sprawozdania o udzielonych w roku 2009 zamówieniach publicznych SP-Z.

Dla potrzeb związanych z dokonaniem analizy finansowej (uchwyceniem trendu krótkookresowego w jednostce) zespół kontrolny III korzystał z materiałów i danych z lat poprzednich.

Zespół kontrolny III w ramach prowadzonych prac wyjaśniających odbył w ZOZ Wągrowiec cztery posiedzenia wyjazdowe w następujących terminach: 02.03.2010 r., 10.03.2010 r., 17.03.2010 r. i 24.03.2010 r. Głównymi tematami posiedzeń były sprawy związane z realizacją zaleceń pokontrolnych za 2008 rok i wykonanie planu rzeczowo finansowego w 2009 roku.

W trakcie pierwszego spotkania Główny Księgowy ZOZ Wągrowiec omówił realizację planu rzeczowo - finansowego za 2009 rok w kontekście poszczególnych jego elementów składowych. Zwrócono uwagę na czynniki, które w istotny sposób wpłynęły na koszty działalności operacyjnej (m.in. skutki podpisanego porozumienia wynegocjowanego ze związkami zawodowymi w sprawie wypłacania co miesiąc do pensji dodatku, zmiana wartości kontraktu podpisanego z usługodawcami realizującymi świadczenia medyczne itp.).

Drugie spotkanie (10.03.2010 r.) w całości poświęcone było realizacji zaleceń pokontrolnych, które Komisja sformułowała w trakcie kontroli za rok 2008. Przedmiotowa problematyka została przedstawiona przez Dyrektora ZOZ Wągrowiec w zakresie stanu na 15.06.2009 r., czyli na dzień przedstawienia informacji Radzie Powiatu Wągrowieckiego o wykonaniu zaleceń pokontrolnych. Komisja kontrolna zwróciła uwagę na konieczność rozszerzenia informacji z realizacji zaleceń pokontrolnych na cały rok budżetowy 2009.

Trzecie spotkanie Zespołu III odbyło się 17.03.2010 r. i w całości poświęcone było czynnikom wzrostu kosztów funkcjonowania placówki. Omówiono zagadnienia związane z wprowadzeniem podwyżki płac (powód oraz jego skala), nagrody jubileuszowe, ekwiwalenty, zastępstwa, strukturą zatrudnienia, itp.

Czwarte spotkanie w całości poświęcone było informacji Dyrektora ZOZ Wągrowiec dotyczącej realizacji zaleceń pokontrolnych w całym roku budżetowym 2009.

W wyniku przeprowadzonych czynności sprawdzających i dokonanych analiz zespół kontrolny III odnosi się negatywnie do realizacji części zaleceń pokontrolnych. Stwierdzono, że z katalogu wypracowanych za 2008 rok zaleceń pokontrolnych jedynie część została zrealizowana w całości (pkt 5, 7 i 8 wniosków kontrolnych). W przypadku pozostałych realizację należy uznać jako niewykonaną bądź częściowo zrealizowaną. Przykładem niewykonania zaleceń pokontrolnych jest nie regulowanie zobowiązań publiczno – prawnych w terminach i wysokościach należnych podmiotom, co m.in. narusza zapis art. 47 ust 1 pkt 3 z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych. W przypadku realizacji zalecenia dotyczącego podjęcia czynności zmierzających do modernizacji i rozbudowy oddziału opieki długoterminowej i paliatywnej (nazwa do końca 2009 roku) pozwalających na poprawę jakości świadczonych usług medycznych wprowadzono jedynie działania polegające na złożeniu wniosku do WRPO. W planie inwestycji i remontów na 2009 rok na Zakład Opiekuńczo-Leczniczy (wyodrębniona struktura – z oddziału opieki długoterminowej i paliatywnej od 2010 roku) przewidziano środki w kwocie 1.230.000,00 zł (m.in. na łóżka szpitalne – 300.000,00 zł, maceratory – 70.000,00 zł, myjnia wózek – 35.000,00 zł, myjnia dezynfektor – 25.000,00 zł, remont budynku – 500.000,00 zł.), natomiast zrealizowano go w kwocie 65.109,50 zł. Podjęte kroki należy uznać za niewystarczające w stosunku do potrzeb, w szczególności do stanu budynku.

Dla zalecenia związanego z pogłębianiem płynności personelu medycznego poprzez zatrudnienie młodej kadry, jak i podjęciem starań o rozszerzenie wachlarza usług kontraktowych przez szpital poprzez zatrudnienie neurologa, kardiologa i ortopedy. Stwierdzono, że realizacja przedmiotowego zalecenia została dokonana jedynie w zakresie pozyskania lekarza ortopedy oraz dwoje lekarzy specjalistów chorób wewnętrznych i tym samym brak podstaw do uznania zalecenia pokontrolnego jako zrealizowanego w całości. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku przeglądu potrzeb poszczególnych oddziałów pod kątem niezbędnych zakupów aparatury i urządzeń medycznych. Komisja kontrolna dokonała porównania pomiędzy planowanymi zakupami sprzętu medycznego, a faktycznie zrealizowanymi. Stwierdzono duże dysproporcje pomiędzy nimi. Dlatego też, budzi pewne wątpliwości fakt dokonywania oceny niezbędności zakupu danego sprzętu w kontekście planowania ich zakupu na dany moment.

W zakresie realizacji zaleceń pokontrolnych związanych z prawidłowością zawierania kontraktów na usługi medyczne stwierdzono pełne wykonanie zaleceń. Dla realizacji

zalecenia związanego z zachowaniem wymogów art. 35 ust.3 pkt.1 ustawy o finansach publicznych z 30 czerwca 2005 roku (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.). Zgodnie z zapisem w/w przepisu jednostka sektora finansów publicznych wydatki winna dokonywać w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. W celu spełnienia cytowanego przepisu jednostka w momencie wdrażania procedury zarządzania jakością ISO, Zarządzeniem Dyrektora ZOZ w Wągrowcu (15.10.2008 r.) wprowadziła procedurę dokonywania wydatków, których szacunkowa wartość nie przekracza progu wymagającego wszczęcia procedury przetargowej (próg poniżej 14.000 Euro) spełniając w ten sposób stronę formalną przedmiotowej procedury. Natomiast w celu zachowania opisywanych wymogów związanych z usługami i zakupami powyżej progu ustawowego stosowano zapisy ustawy Prawo Zamówień Publicznych.
W zakresie badania celowości dokonanych przez jednostkę wydatków zespół kontrolny zastosował metodę losową doboru próby do badania.

Dokumenty, zestawienia, sprawozdania finansowe są podpisane przez Dyrektora ZOZ i Głównego Księgowego; zestawienia w postaci wydruków komputerowych podpisał Główny Księgowy.

Mając na uwadze zakres oraz przedmiot czynności kontrolnych zespół kontrolny III dokonał następujących ustaleń:
Ogółem przychody ZOZ w Wągrowcu w 2009 roku wyniosły 23.532.528,46 zł i były wyższe w porównaniu z rokiem ubiegłym o 10,01 %. Na przychody składały się następujące pozycje:

- przychody ze sprzedaży operacyjnej 21.952.069,66 zł (wzrost w stosunku do roku poprzedniego 4,24 %),
- pozostałe przychody operacyjne 1.575.363,75 zł (wzrost w stosunku do roku poprzedniego 371,54 %),
- przychody finansowe 5.095,05 zł (wzrost w stosunku do roku poprzedniego 19556,83 %).

Realizacja przychodów ogółem za 2009 rok, była w stosunku do przyjętego planu rzeczowo – finansowego większa o 1.561.980,46 zł. Najistotniejszym elementem składowym zrealizowanych przychodów zarówno dla poprzedniego (2008 r.), jak i objętego badaniem roku stanowią przychody netto ze sprzedaży produktów. Powyższe przychody (z odpłatnych świadczeń zdrowotnych) zostały zrealizowane w wysokości 22.093.762,42 zł i stanowią 93,89 % wykonanych przychodów ogółem kontrolowanego okresu. W stosunku do roku 2008 wartość uzyskanej sprzedaży była o 1.042.286,66 zł większa. Zrealizowane przychody ze sprzedaży produktów są o 130.259,00 zł większe od tych przyjętych w planie rzeczowo finansowym na 2009 rok, co świadczy o zrealizowaniu kontraktów w pełnej wysokości oraz usług ponad kontraktowych. Przychody, że sprzedaży produktów netto planowano wykonać na poziomie 21.963.503,00 zł, a rzeczywiste wykonanie 22.093.762,42 zł jest o 130.259,42 zł większe.

Na strukturę wykonania przychodów netto ze sprzedaży usług zdrowotnych i pozostałych składają się następujące grupy rodzajowe:

- świadczenia szpitalne	15.574.115,79 zł,
- pogotowie ratunkowe	2.496.965,00 zł,
- specjalistyka	826.742,21 zł,
- opieka długoterminowa	1.389.995,10 zł,
- POZ	1.484.695,80 zł,
- przychody pozostałe	321.248,52 zł.

W porównaniu do roku 2008 nastąpił w pięciu grupach rodzajowych działalności wzrost wartości przychodu, przy czym w niewielkim stopniu zmienił się procentowy ich udział w przychodach ogółem.

Największą kwotową zmianę udziału w przychodach ogółem mają świadczenia szpitalne, gdzie nastąpił wzrost z 14.778.887,32 zł (2008 rok) do 15.574.115,79 w 2009 roku, tj. o 795.228,47 zł, co stanowi wzrost 5,38 %. W jednym przypadku stwierdzono spadek udziału w przychodach ogółem ze względu na mniejsze w stosunku do 2008 roku wykonanie procedur na oddziale opieki długoterminowej, tj. z 1.404.052,40 zł do 1.389.995,10 zł.

Koszty działalności jednostki w 2009 roku ukształtowały się na poziomie 24.560.267,11 zł i były wyższe w stosunku do roku poprzedniego o 13,33 % (tj. o 2.889.581,47 zł). Z czego:

- koszty działalności operacyjnej wyniosły 24.287.143,78 zł (w 2008 r. 21.495.675,82 zł) wzrost do roku poprzedniego o 12,99 % (2.791.467,96 zł),
- pozostałe koszty operacyjne wyniosły 69.111,55 zł i w stosunku do 2008 r. wzrosły o 9,44 % (tj. 5.960,85 zł),
- koszty finansowe wyniosły 204.011,78 zł i w stosunku do roku 2008 wzrosły o 82,38 % (tj. 92.152,66 zł).

W strukturze kosztów rodzajowych największy udział odpowiednio mają :

- łącznie wynagrodzenia i pochodne (ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia na rzecz pracowników) 9.789.198,20 zł i 1.985.694,27 zł, co daje łącznie 11.774.892,47 zł, które stanowią 48,48 % całości kosztów operacyjnych,
- koszty związane z usługami obcymi 7.090.300,69 zł, co stanowi 29,19 % kosztów operacyjnych. W stosunku do roku 2007 (3.058.338,47 zł) i 2008 (6.201.608,51 zł) nastąpił wzrost odpowiednio o 131,84 % i 14,33 %, co spowodowane było m.in. nowymi kontraktami,
- koszty związane z zużyciem materiałów i energii 3.538.167,67 zł, co stanowi 14,57 % kosztów operacyjnych. W stosunku do roku 2008 (2.932.546,88 zł) nastąpił wzrost o 20,65 % o 605.620,79 zł. Wzrost spowodowany w znacznej mierze przez wzrost cen jednostkowych za zużyte media (m.in. energię cieplną, elektryczną, wodę).

Z analizy kosztów wynika, że wzrost nastąpił zarówno w działalności operacyjnej, na pozostałych kosztach operacyjnych i kosztach finansowych.
Zgodnie z planem rzeczowo finansowym na 2009 rok (po zmianach) koszty ogółem winny zmieścić się w kwocie 23.896.309,00 zł, natomiast w rzeczywistości w ogólnej kwocie zostały zrealizowane ponad określony pułap o blisko 663.958,11 zł do poziomu 24.560.267,11 zł.

W wyniku przeprowadzonych czynności sprawdzających, stwierdzono że wystąpiły sytuacje przekroczenia planu rzeczowo finansowego dla niektórych kosztów działalności operacyjnej, co w większości związane było z realizacją usług medycznych poza poziom zakontraktowany, ale przede wszystkim z wypłatą dodatku pieniężnego do pensji pielęgniarek i położnych zatrudnionych na umowę o pracę i zmianą wartości kontraktów na wykonywanie usług medycznych, co obrazuje poniżej przedstawiona tabela.

Lp.	Koszty działalności operacyjnej (rodzaj)	Plan na 2008 rok	Wykonanie 2008 roku	Różnica +/-
1.	Amortyzacja	934.007	986.581,87	+ 52.574,87
2.	Zużycie materiałów i energii	3.420.522	3.538.167,67	- 117.645,67
3.	Usługi obce	6.987.656	7.090.300,69	- 102.644,69
4.	Podatki i opłaty	702.078	712.838,13	- 10.760,13

5.	Wynagrodzenia	9.419.067	9.789.198,20	- 370.131,20
6.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	2.016.294	1.985.694,27	+30.599,73
7.	Pozostałe koszty rodzajowe	194.185	184.321,95	+9.863,05
8.	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	2.500	41,00	+ 2.459,00
	RAZEM	**23.676.309**	**24.287.143,78**	**-**

Stwierdzono, że w poszczególnych kosztach działalności operacyjnej wystąpiły rozbieżności pomiędzy przyjętym na 2009 rok planem rzeczowo – finansowym, a jego wykonaniem. Przy czym należy zaznaczyć, że wysokość planowanych przychodów była odzwierciedleniem zawartego z NFZ kontraktem, a koszty działalności operacyjnej zostały skalkulowane powyżej poziomu przychodów (wynikiem czego planowano stratę). W czterech pozycjach plan okazał się niewystarczający (lp. – 2,3,4,5). W trzech przypadkach przekroczenie wyniosło więcej niż 100.000,00 zł; i są to: zużycie materiałów i energii (117.645,67 zł), usługi obce (102.644,69 zł), wynagrodzenia (370.131,20 zł).
W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych oraz otrzymanych wyjaśnień komisja kontrolna stwierdziła, że przekroczenie kosztów rodzajowych nie było jedynie związane z wykonaniem większej ilości usług medycznych, ale także ze wzrostem wynagrodzeń (łącznie z pochodnymi), zmianą obowiązujących już kontraktów.

Wynik finansowy ZOZ za 2008 rok zamknął się stratą – 1.033.801,65 zł. Analizując poziom wyniku można stwierdzić, że wystąpiła strata na sprzedaży (- 2.335.074,12 zł), która została pomniejszona o pozostałe przychody operacyjne (1.575.363,75 zł), powiększona o pozostałe koszty operacyjne (69.111,55 zł), pomniejszona o przychody finansowe (5.095,05 zł) oraz zwiększony o koszty finansowe (204.011,78 zł) i podatek dochodowy od osób prawnych lub fizycznych (6.063,00 zł).
Zespół kontrolny dokonał analizy porównawczej struktury zobowiązań wymagalnych w poszczególnych kwartałach 2009 roku wykorzystując do tego sprawozdania budżetowe oraz zapisy analityczne konta 201. Podsumowaniem przeprowadzonych czynności jest następująca tabela i wykres:

Zobowiązania dla poszczególnych kwartałów 2009 roku wg struktury rodzajowej.

w pełnych złotych

Lp.	Zobowiązania wg struktury rodzajowej	Rok 2009			
		I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
1.	zobowiązania ogółem	4.071.438	4.087.578	4.306.085	6.392.433
2.	zobowiązania wymagalne w tym :	2.168.512	2.352.621	2.625.457	3.282.794
3.	leki i materiały medyczne	336.210	371.913	529.767	401.775
4.	energia i woda	100.245	192.353	184.880	256.259
5.	usługi medyczne	86.910	28.671	86.968	64.056
6.	żywność	32.904	34.383	55.586	58.702
7.	utylizacja i pranie	266.127	218.454	213.788	248.031
8.	dostawcy	238.258	584.735	511.741	596.932
9.	inwestycje	13.594	63.302	25.198	56.783
10.	publiczno – prawne	1.076.655	845.294	981.311	1.581.092
11.	pozostałe (transport, środki czystości, kontrakty, aparatura medyczna)	17.609	13.516	36.218	19.164

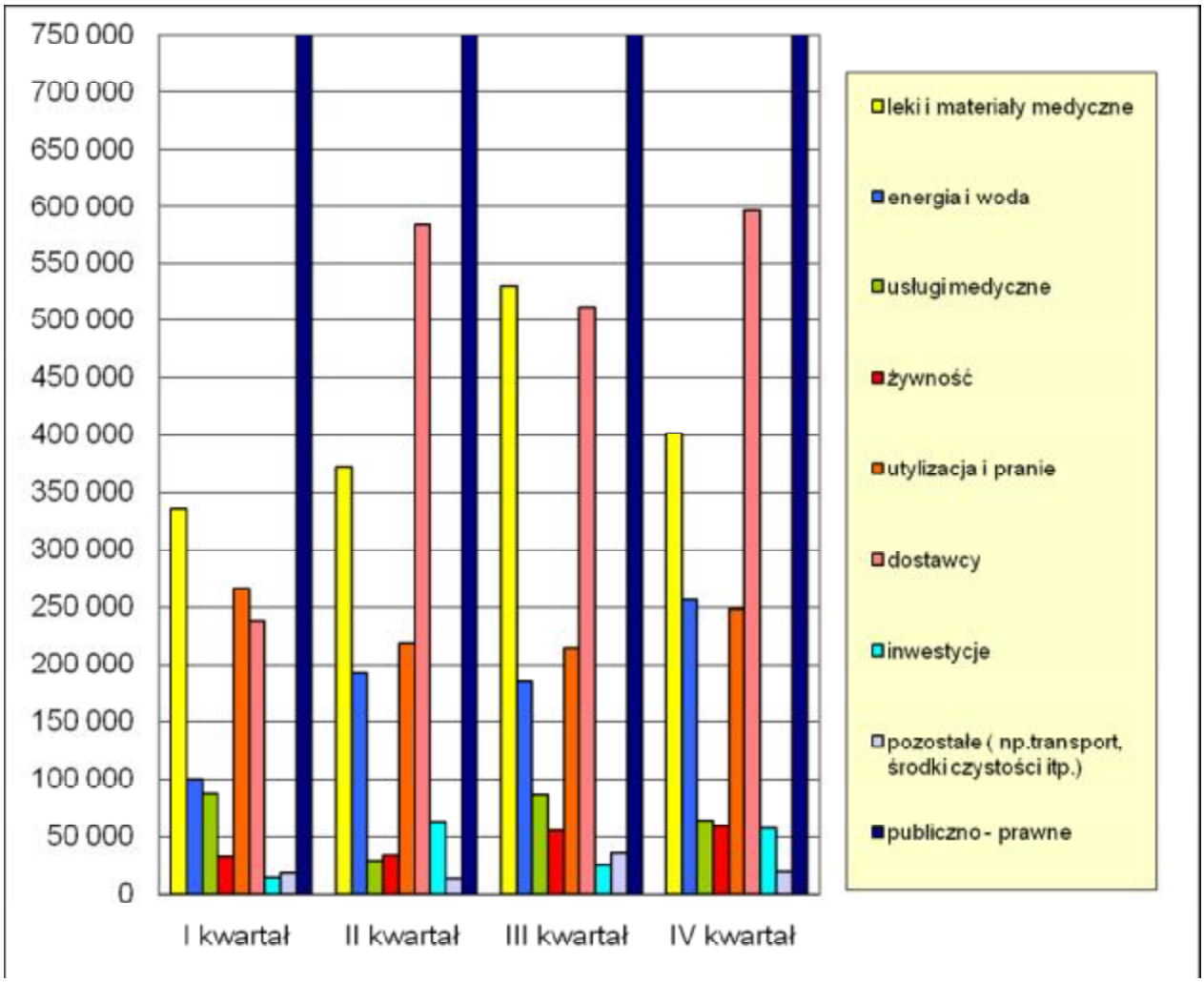

Zobowiązania ogółem na koniec 2009 roku wyniosły 6.392.433 zł i w stosunku do roku 2008 wzrosły o 31,55 % (1.533.259 zł). Należy stwierdzić, że z każdym kolejnym kwartałem opisywanego roku następowało zwiększenie kwoty zobowiązań ogółem, a szczególnie zobowiązań wymagalnych. Zmiana wartości kwoty zobowiązania ogółem pomiędzy I kwartałem, a IV wyniosła 2.320.995 zł, przy czym dla zobowiązań wymagalnych wartość ta wynosi 1.114.282 zł. W czterech grupach rodzajowych stwierdzono drastyczny wzrost wartości zobowiązania i są to: grupa rodzajowa związana z wydatkami na leki i materiały medyczne (z poziomu 336.210 – I kwartał do 401.775 – IV kwartał), grupa rodzajowa związana z wydatkami na energię i wodę (z poziomu 100.245 – I kwartał do 256.259 – IV kwartał), grupa rodzajowa związana z dostawcami (z poziomu 238.258 – I kwartał do 596.932 – IV kwartał) i grupa rodzajowa związana z wydatkami publiczno – prawnymi (z poziomu 1.076.655 – I kwartał do 1.581.092 – IV kwartał). Dla pozostałych grup rodzajowych nie stwierdzono większych odchyleń. Jednostka na zakończenie roku obrachunkowego zobowiązania publiczno prawne posiadała w wysokości 1.964.997 zł, przy czym wymagalne wyniosły 1.581.092 zł.

Należy zaznaczyć, iż tendencja związana z zobowiązaniami publiczno prawnymi występowała również w pozostałych kwartałach badanego roku. Były to zaległości w większości wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Na nieterminowe regulowanie zobowiązań wobec ZUS i innych podmiotów zabezpieczono odsetki w bilansie.

Nieterminowe odprowadzenie składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i na Fundusz Pracy od wypłaconych wynagrodzeń pracownikom ZOZ stanowiło naruszenie art.47 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm.). Jest również niezgodne z zaleceniami pokontrolnymi wystosowanymi przez komisje kontrolną po przeprowadzonych czynnościach kontrolnych w ZOZ w Wągrowcu za 2008 rok.

Stan należności dla poszczególnych kwartałów 2009 roku przyjmował następujące wartości :

I kwartał 2.195.933 zł ,
II kwartał 2.161.036 zł ,
III kwartał 2.413.335 zł ,
IV kwartał 2.574.649 zł.

Należności zrealizowane w 2009 roku w wykazanych okresach mieściły się w przedziale od 2.161.036 zł do 2.574.649 zł i w stosunku do zobowiązań jednostki, należy uznać za zbyt małe, aby móc mówić o równowadze pomiędzy nimi. Wysokość należności jest w bezpośredni sposób związana z wykonaniem zadań medycznych realizowanych w ramach zawartych kontraktów, jak i pozostałych usług.

Nie stwierdzono, aby nie była prowadzona w jednostce procedura ściągalności należności.

Sprawozdania budżetowe sporządzone przez ZOZ Wągrowiec za 2009 rok są sporządzone co do szczegółowości zgodne z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 26 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 113 poz. 770).

Zgodnie z powyższym rozporządzeniem jednostka za I, II, III i IV kwartał sporządziła następujące sprawozdania:

- Rb – N kwartalne sprawozdanie o stanie należności,
- Rb – Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań.

Dodatkowo jednostka za IV kwartał sporządziła:

- Rb - UZ roczne uzupełniające o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych,
- Rb – UN roczne uzupełniające o stanie należności z tytułu papierów wartościowych według wartości księgowej.

Sprawozdania zostały sporządzone i przekazane do organu nadzorującego terminowo.

Dla sprawdzenia celowości wydatkowanych przez jednostkę środków zostały zbadane zestawienia analityczne konta 401 dla niektórych grup rodzajowych. Czynnościami kontrolnymi objęto m.in. zakup paliwa, środki czystości, materiałów biurowych, żywności, leków, zakupu i dostawy sprzętu medycznego.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że jednostka m.in. w celu zachowania zapisu art.35 ust.3 pkt.1 ustawy o finansach publicznych z 30 czerwca 2005 roku (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) mówiącego o konieczności uzyskiwania najlepszych efektów poprzez dokonywanie wydatków w sposób celowy i oszczędny; stosowała wprowadzoną Zarządzeniem Dyrektora ZOZ w Wągrowcu (15.10.2008 r.) procedurę dokonywania wydatków, których szacunkowa wartość nie przekracza progu wymagającego wszczęcia postępowania przetargowego (próg poniżej 14.000 Euro). Przedmiotowa forma dokonywania wydatków wprowadzona została w momencie wdrażania w jednostce procedury zarządzania jakością ISO.

Na dostawę i zakup sprzętu medycznego jednorazowego użytku, zakup leków, dostawę i zakup płynów infuzyjnych i substancji recepturowych, dostawę materiałów opatrunkowych i szwów chirurgicznych, środków dezynfekcyjnych, rękawic chirurgicznych i gazów medycznych została przeprowadzona procedura zamówienia publicznego w formie przetargu

nieograniczonego z możliwością składania ofert cząstkowych ze względu na pogrupowanie przedmiotu zamówienia na pakiety. Dla większości z wyżej wymienionych grup czas realizacji umów przypada zarówno na rok 2009 i 2010.
W wyniku przeprowadzonych czynności sprawdzających stwierdzono, że dla zakupu związanego z dostawą sprzętu medycznego jednorazowego użytku stworzono 31 pakietów. Wartość zamówienia w danym zakresie wyniosła 197.858,46 zł, na którą składa się 8 umów zawartych na 12 miesięcy.
Największą wartość zamówienia ogółem dla wszystkich przeprowadzonych postępowań posiadał zakup leków, gdzie stworzono 7 pakietów. Przedłożono w postępowaniu przetargowym 10 ofert, w wyniku którego podpisano 7 umów na kwotę 1.115.643,35 zł.
Kolejnym zakresem zamówienia podzielonym na 5 pakietów był zakup i dostawa płynów infuzyjnych, substancji recepturowych i gazów medycznych, dla którego zawarto 3 umowy do realizacji w okresie od 08.06.2009 – 31.05.2010 r. na kwotę 152.138,50 zł.
W przypadku zakupu i dostawy materiałów opatrunkowych i szwów chirurgicznych stworzono łącznie 10 pakietów, przy czym chęć ich wykonania wystosowało 11 oferentów. Wynikiem przeprowadzonej procedury było podpisanie 8 umów na kwotę 238.209,75 zł.
Na postępowanie związane z zakupem i dostawą rękawic chirurgicznych wpłynęła jedna oferta, która zakończyła się podpisaniem umowy na kwotę 81.092,00 zł z terminem realizacji w okresie od 01.04.2009 roku do 31.03.2010 roku.
W przypadku zakupu i dostawy materiałów do sterylizacji i eksploatacyjnych materiałów medycznych stworzono 4 pakiety. Do realizacji przedmiotowych zadań złożono 6 ofert, przy czym umowę podpisano z 3 na kwotę 48.434,40 zł.
Ostatnia grupa, która została podzielona na pakiety (11) związana była z dostawą drobnych środków medycznych (substancje recepturowe, dezynfekcyjne i spirytus), na którą podpisano 5 umów na kwotę 126.895,91 zł.
W roku obrachunkowym 2009 jednostka oprócz procedur przedstawionych powyżej przeprowadziła przetargi nieograniczone na następujące zadania :
- ubezpieczenie mienia oraz odpowiedzialności cywilnej (ogłoszenie BZP:417446 – 2009 z 04.12.2009 r. Postępowanie zakończone podpisaniem umowy na kwotę 195.324,87 zł),
- zakup, dostawa ambulansu specjalistycznego typu „C” z wyposażeniem (ogłoszenie BZP: nr 360546 – 2009 z 15.10.2009 r. postępowanie zakończone podpisaniem umowy na kwotę 402.687,00 zł),
- adaptacja i rozbudowa budynku magazynowego na Centralną Sterylizatornię (ogłoszenie BZP: nr 120179 – 2009 z 27.07.2009 r. Postępowanie zakończone podpisaniem umowy, do której sporządzono aneks przedłużający termin wykonania zadania do 15.04.2010 roku zamykającego się kwotą 1.200.944,47 zł).
- zakup, dostawa, montaż sprzętu oraz wyposażenia dla Centralnej Sterylizatornii (ogłoszenie UE: 211123 – 2009 z 30.07.2009 r., BZP: nr 121249 – 2009 z 27.07.2009 r. Postępowanie zakończone podpisaniem umowy na kwotę 1.269.423,00 zł).
- zakup, dostawa, montaż specjalistycznego sprzętu medycznego (zestaw do wideo endoskopii, ultrasonograf, respirator, defibrylator, kardiomonitor, łóżka medyczne wielofunkcyjne). Oferta przetargowa została podzielona na 8 pakietów, na które złożono łącznie 11 ofert. Ogłoszenie przetargu nieograniczonego UE: 241222 – 2009 z 01.09.2009 r., BZP: nr 297486 – 2009 z 28.08.2009 roku zakończyło się podpisaniem 7 umów na kwotę 1.012.328,00 zł. W trakcie realizacji procedury przetargowej unieważniono pakiet 2 (Aparat RTG).
Na część podjętych zadań inwestycyjnych, remontowych ZOZ Wągrowiec otrzymał środki finansowe w formie dotacji celowej z Starostwa Powiatowego w Wągrowcu, m.in. na windę w budynku głównym szpitala oraz na zakup sprzętu medycznego. W zakresie wykorzystania przekazanych środków dotacyjnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zespół III w wyniku przeprowadzonych analiz zwraca uwagę na fakt realizowania zadań inwestycyjnych, remontowych w sytuacji znacznego wzrostu zobowiązań (w tym szczególnie wymagalnych).
Niepokojącym jest wszczynanie procedur przetargowych w sytuacji braku zabezpieczenia środków finansowych na dane zadanie, co jest wynikiem m.in. wydatkowania ponad poziom wypracowanych przychodów.

Jednostka z datą 24.02.2010 r. wysłała do Urzędu Zamówień Publicznych roczne sprawozdanie ZP-S o udzielonych w 2009 roku zamówieniach publicznych (sprawozdanie w formie elektronicznej).

Ocena sytuacji gospodarczej (ekonomicznej) w ZOZ Wągrowiec na koniec 2009 roku.

Komisja kontrolna w wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych, a także analizie wskaźników ekonomicznych dokonała oceny sytuacji ekonomicznej placówki.
Analiza wskaźników ekonomicznych została przeprowadzona na podstawie danych wynikających ze sprawozdań finansowych. Dla potrzeb przedmiotowej analizy zespół kontrolny objął badaniem cztery obszary analizy wskaźnikowej w przekroju trzyletnim, którymi są :

- płynność finansowa
- zadłużenie
- sprawność działania jednostki
- rentowność.

Analiza płynności finansowej

Wskaźniki charakteryzujące płynność finansową		2009	2008	2007
1.Wskaźnik bieżącej płynności	aktywa obrotowe ogółem / zobowiązania krótkoterminowe	0,44	0,59	0,48
2. Wskaźnik płynności przyspieszonej	aktywa obrotowe ogółem – zapasy / zobowiązania krótkoterminowe	0,40	0,54	0,42
3. Wskaźnik natychmiastowej płynności	środki pieniężne i inne aktywa pieniężne / zobowiązania krótkoterminowe	0,0013	0,01	0,01
4. Płynność długoterminowa	aktywa ogółem / zobowiązania krótko – i długoterminowe	1,91	2,07	2,43

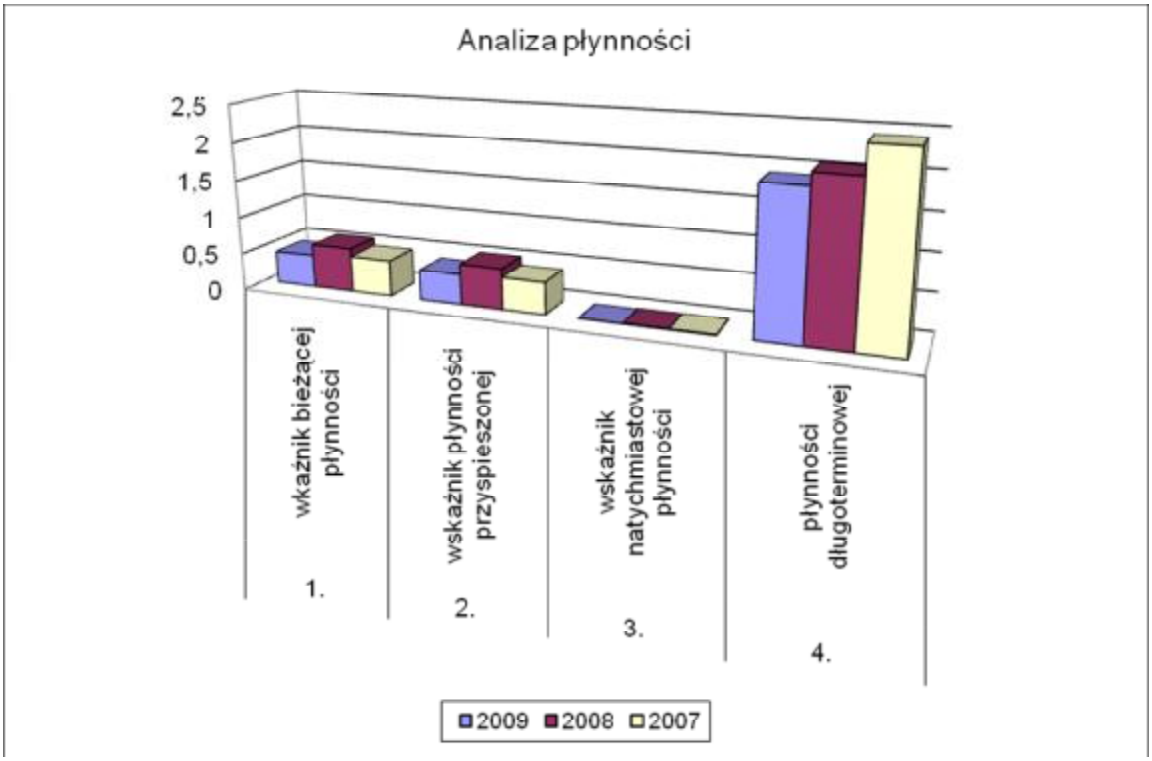

Wszystkie wskaźniki płynności finansowej wykazały tendencję malejącą i pozostają na niskim poziomie. Świadczą o słabej płynności finansowej jednostki.

Wskaźnik bieżącej płynności – ile razy bieżące aktywa pokrywają bieżące zobowiązania. Zadawalający poziom wskaźnika płynności bieżącej mieści się w granicach 1,2 – 2,0, co oznacza, że wielkość aktywów bieżących winna być około dwóch razy większa niż kwota bieżących pasywów. Za minimum bezpieczeństwa finansowego określa się poziom 1,2. Niski wskaźnik w ZOZ Wągrowiec - 0,44 oznacza, że nie posiada wystarczających zasobów gotówkowych do spłacenia bieżących zobowiązań i świadczy o obniżeniu zdolności do terminowego regulowania zobowiązań krótkoterminowych w oparciu o aktywa bieżące. Im powyższy wskaźnik mniejszy, tym sytuacja bardziej trudna.

Wskaźnik płynności przyspieszonej – informuje o stopniu pokrycia zobowiązań krótkoterminowych aktywami o dużym stopniu płynności. Pożądaną wielkością dla danego wskaźnika jest przedział 0,9 – 1,0. Niski wskaźnik płynności przyspieszonej (za 2009 rok – 0,40) oznacza, że zdolność jednostki do wywiązywania się z krótkoterminowych zobowiązań tzn. tych które są płatne w przeciągu roku jest zagrożona.

Wskaźnik natychmiastowej płynności – ukształtował się na bardzo niskim poziomie 0,0013. Informuje o stopniu pokrycia zobowiązań krótkoterminowych przez zasoby pieniężne jednostki. Wartość pożądana oscyluje w granicach 0,2 i dlatego należy uznać go za bardzo zły. Informuje, że jednostka nie posiada natychmiastowej zdolności do spłacania długów.

Płynność długoterminowa – wskaźnik w stosunku do roku 2008 zmalał do 1,91, co oznacza, że wartość majątku tylko dwukrotnie przewyższa wartość zobowiązań.

Analiza zadłużenia

Wskaźniki charakteryzujące zadłużenie		2009	2008	2007
1. Wskaźnik ogólnego zadłużenia	zobowiązania i rezerwy na zobowiązania / aktywa ogółem	0,66	0,60	0,41
2.Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	zobowiązania i rezerwy na zobowiązania / kapitał własny	1,98	1,52	0,70

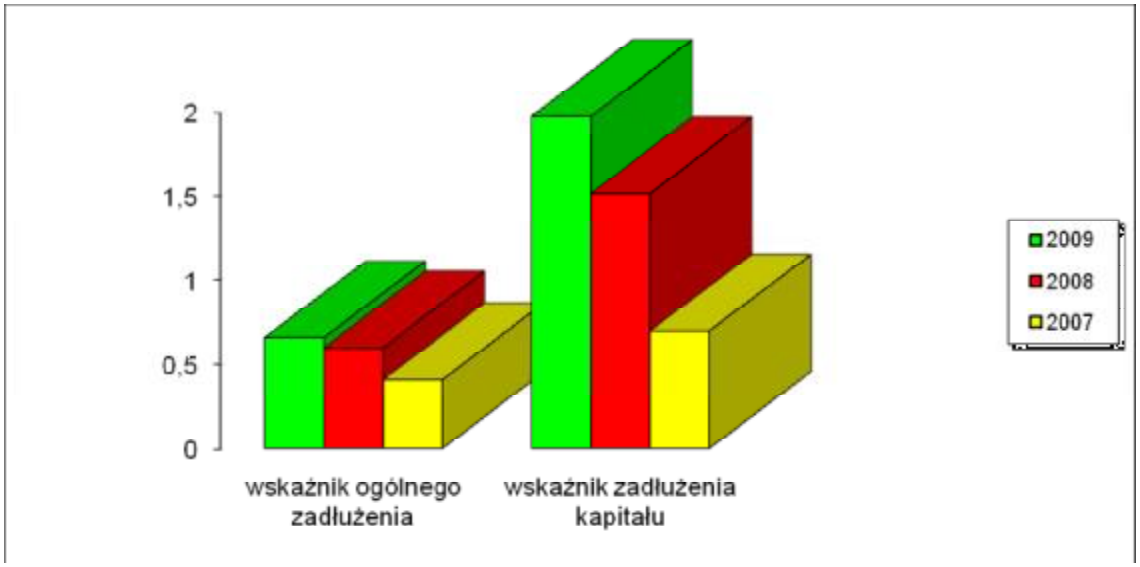

Oba wskaźniki zadłużenia wykazują wzrost, co oznacza pogorszenie stopnia finansowania majątku jednostki kapitałami obcymi w stosunku do poprzedniego okresu.
Dla **wskaźnika ogólnego zadłużenia** norma przy zachowaniu równowagi między kapitałem obcym, a kapitałem własnym winna oscylować w przedziale od 0,50 – 0,57 %. Zaistniały wskaźnik oznacza, że udział zobowiązań w finansowaniu majątku jednostki wynosi 66 % i odbiega od normy. Jako zagrożenie należy traktować wskaźnik powyżej 57 %. W przypadku jednostki objętej badaniem wskaźnik 0,66 należy uznać za bardzo zły. Im wartość bardziej zbliżona do zera tym kwota zobowiązań ogółem w stosunku do aktywów ogółem mniejsza.

Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego – informuje o udziale zobowiązań ogółem w finansowaniu kapitału własnego. Jako racjonalny poziom przyjmuje się dla jednostek, które nie są nastawione w swojej działalności na zysk (charakter non profit) relacje kapitału własnego w stosunku do zobowiązań jak 1:1. Wskaźnik powyżej 1 (0,70) oznacza, że zobowiązania ogółem jednostki przekraczają jego kapitał własny.

Analiza sprawności działania jednostki (efektywności)

Wskaźniki efektywności działania		2009	2008	2007
1. Wskaźnik rotacji należności	przychody ze sprzedaży / stan należności	8,49	8,81	14,33
2. Wskaźnik cyklu należności w dniach	stan należności * 365 / przychody ze sprzedaży	42,96	41,43	25,48
3. Wskaźnik rotacji zobowiązań	przychody ze sprzedaży / stan zobowiązań	2,52	3,45	5,16
4. Wskaźnik cyklu zobowiązań w dniach	stan zobowiązań * 365 / przychody ze sprzedaży	144,46	105,59	70,77

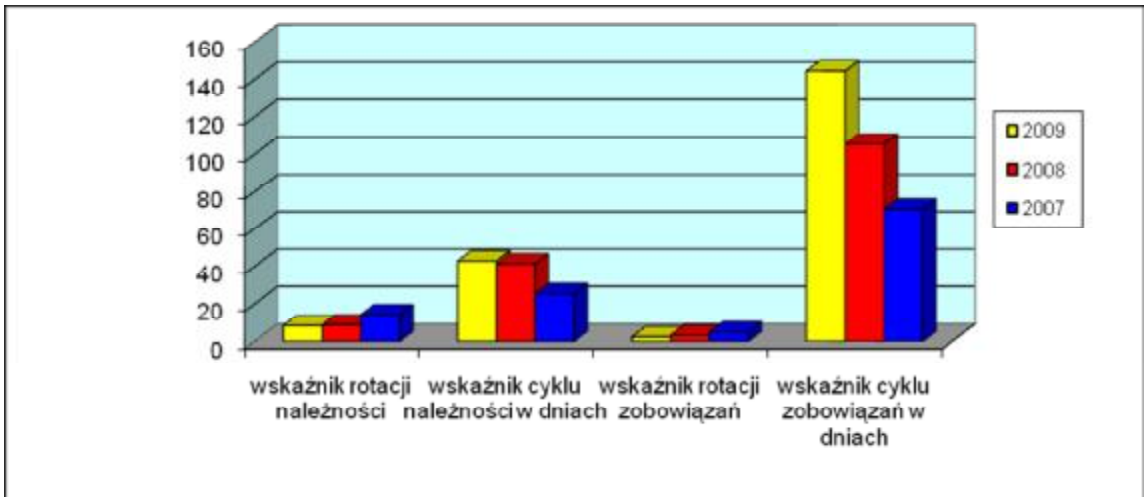

Wskaźnik rotacji należności – określa proporcje jakie występują pomiędzy stanem należności, a przychodami w roku obrachunkowym. Norma dla powyższego wskaźnika mieści się w przedziale 7,0 – 10,0. Wskaźnik ukształtował się w przedziale określanym jako norma (8,49) i oznacza, że jednostka w ciągu 2009 roku ponad 8 razy odtwarzała stan swoich należności i nie ma większych problemów z odzyskaniem gotówki. Wskaźnik poniżej 7,0 oznaczałby, że jednostka zbyt długo kredytuje swoich klientów.

Wskaźnik cyklu należności w dniach – wyniósł dla 2009 roku 42,96 i jest umiarkowanie zadawalający. Wskaźnik oznacza, że jednostka na zwrot należności oczekuje średnio 43 dni. W stosunku do roku 2008 wskaźnik uległ pogorszeniu.

Wskaźnik rotacji zobowiązań – dla 2009 roku wyniósł 2,52. Wskaźnik ten w stosunku do 2008 roku zmalał o wartość 0,93 (3,45) i oznacza, że stan zobowiązań ogółem za rok 2009 zmalał w stosunku do wykonanych przychodów ze sprzedaży. Im mniejszy wskaźnik rotacji, tym stan zobowiązań jednostki jest bliski wartości przychodów ze sprzedaży ogółem. Tendencję powyższą należy uznać za złą, bo świadczy o znacznej kwocie zobowiązań w danym przedziale czasowym przy stosunkowo stałej kwocie uzyskanych przychodów ze sprzedaży.

Wskaźnik cyklu zobowiązań w dniach – w 2009 roku wzrósł do poziomu 144,46. Wskaźnik informuje, że średni czas regulowania zobowiązań wynosi 144 dni. Powyższą sytuację należy uznać za złą, ponieważ jako wskaźnik umiarkowany dla realizacji zobowiązań przyjmuje się przedział pomiędzy 90 – 120 dniem. W przypadku ZOZ Wągrowiec średni okres regulowania zobowiązań wzrósł o 38 dni w stosunku do roku 2008.

Analiza rentowności

Wskaźniki charakteryzujące opłacalność działalności		2009	2008	2007
		%	%	%
1. Rentowność majątku	wynik finansowy netto / suma aktywów	-0,08	- 0,03	0,03
2. Rentowność kapitałów własnych	wynik finansowy netto / kapitał własny	- 0,24	- 0,071	0,04
3. Rentowność netto sprzedaży	wynik finansowy netto / przychody ze sprzedaży produktów i towarów	-0,047	- 0,013	0,012

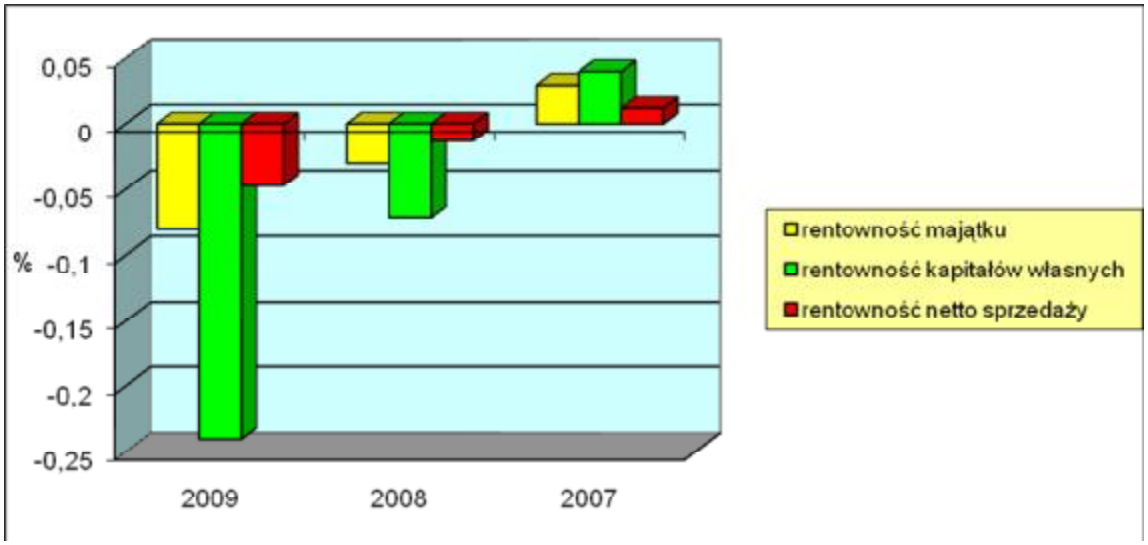

Wszystkie wskaźniki rentowności jednostki przyjmują tendencję spadkową i za 2009 rok przyjęły wartości ujemne. Ich wartość jest kilkukrotnie mniejsza w stosunku do roku poprzedniego. Uzyskanie ujemnych wartości jest bezpośrednio związane ze stratą na działalności (wynik finansowy ujemny – 1.033.801,65 zł). Mając na uwadze specyfikę prowadzonej działalności należy uznać wskaźniki rentowności jako niezbyt dobre ze względu na fakt przyjęcia przez nie wartości ujemnych. Zadawalające dla danego typu działalności (poziom rentowności określony przez próg powyżej 0 , 0 –2). Natomiast dla przedsiębiorstw nastawionych na zysk w literaturze przedmiotu za zadawalający uznaje się próg wskaźników od 2 do 15.

Ocena końcowa

Reasumując wyniki przeprowadzonej kontroli oraz dokonanej analizy sytuacji gospodarczej na podstawie wskaźników ekonomicznych należy uznać, że sytuacja ekonomiczna ZOZ Wągrowiec na koniec 2009 roku jest bardzo zła.

W obliczu trudnej sytuacji wągrowieckiego ZOZ należy podjąć natychmiastowe kroki zmierzające do zmiany filozofii zarządzania szpitalem lub zmiany formuły jego funkcjonowania.
Sytuacja szpitala na koniec 2009 roku jest bardzo zła. Ten stan to kumulacja pogarszających się wyników kilku ostatnich lat. Przychody szpitala w ostatnich trzech latach były na poziomie porównywalnym, zaś nieproporcjonalnie do nich rosły koszty i tak w roku 2008 do 2007 notujemy wzrost kosztów związanych z usługami obcymi ok. 130 %, w roku 2009 do 2008 rosną one o 14,33%, zaś wynagrodzenia i pochodne osiągają wzrost w 2009 do 2008 r. to ok. 10%. W efekcie tych zjawisk lawinowo rosną zobowiązania szpitala w 2009 r. do 2008 r. zwiększają się o 31,55%, do kwoty 6.392.433 zł. Szpital traci płynność finansową o czym świadczą wszystkie wskaźniki (płynności bieżącej, przyśpieszonej, natychmiastowej i długoterminowej). Obserwowana tendencja nie daje widoków na zmianę sytuacji na lepszą i powrót do zasady, że koszty funkcjonowania szpitala powinny mieścić się w kontrakcie.
Przedstawione wyniki kontroli jednoznacznie wskazują na konieczność podjęcia kroków zmierzających do dostosowania wydatków do wypracowywanych dochodów w ramach planu rzeczowo – finansowego.

Wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości.

1. Podjąć czynności zmierzające do modernizacji i rozbudowy Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego i oddziału opieki paliatywnej, pozwalające na poprawę jakości świadczonych usług medycznych.
2. Terminowo przekazywać środki od wypłaconych wynagrodzeń zgodnie z przepisami art. 47 ust 1 pkt 3 z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz inne zobowiązania publiczno prawne.
3. W dalszym ciągu starać się o pogłębienie płynności personelu medycznego poprzez zatrudnienie młodej kadry, jak i starać się o rozszerzenie wachlarza usług kontraktowych przez szpital poprzez zatrudnienie neurologa i kardiologa.
4. Zakup aparatury i urządzeń medycznych dokonywać na bieżąco pod względem potrzeb oraz możliwości finansowych.
5. Realizacja procedur przetargowych winna być dokonywana w sposób zgodny z przepisami wynikającymi z ustaw o finansach publicznych i Prawo zamówień publicznych.
6. Dokonać czynności zmierzających do dostosowania ponoszonych kosztów do zawartego kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia.
7. Podjąć czynności zmierzające do wprowadzenia realistycznej polityki płacowej dostosowanej do kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia.
8. Konstruując plan rzeczowo – finansowy należy mieć na uwadze zaciągnięte zobowiązania (wszystkie).

Na tym protokół zakończono.
Protokół zawiera 30 kolejno ponumerowanych stron.
Sporządzony został w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden po odczytaniu i podpisaniu przekazano jednostce kontrolowanej

Wągrowiec, dnia 27 kwietnia 2010 r.

Podpis członków Komisji:

1.	Tomasz Kranc	- przewodniczący
2.	Wiesław Ewertowski	- członek
3.	Wojciech Kotarba	- członek
4.	Barbara Linetty	- członek
5.	Sławomir Maciaszek	- członek
6.	Zbigniew Grabowski	- członek
7.	Grzegorz Owczarzak	- członek

Niniejszym oświadczam, że zostałem poinformowany o możliwościach zgłoszenia uwag na piśmie oraz zastrzeżeń z uzasadnieniem co do treści protokołu do 7 dni od daty jego otrzymania.

Podpis i pieczątki imienne osób przedstawicieli podmiotu kontrolowanego.

Dyrektor Grzegorz Hoffmann
Główny Księgowy Stanisław Przybylski